

# AUFE

hereuèr 2023

N. 96

## Massiu Freeride World Tour

EN BAQUEIRA BERET DAMB 5.000 ASSISTENTS

Ena imatge, er espectacular Baciver, l'òc dera pròva

BAQUEIRA



house aran

Servicios de mantenimiento, limpieza y desinfección

648 218 215  
housearan@housearan.com



OFICINAS  
COLEGIOS  
COMUNIDADES  
ELECTRICIDAD  
FONTANERIA  
PARKINGS

# SERVEIS

## CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeig dera Libertat, 16 (Vielha)  
973 64 18 01  
info@conselharan.org  
www.conselharan.org  
Twitter: @conselharan  
Facebook: Conselh Generau d'Aran

## AJUNTAMENTS

### VIELHA E MIJARAN

973 640 018  
info@vielha-mijaran.org  
www.vielha-mijaran.org

### NAUT ARAN

973 644 030  
www.nautaran.org

### BOSSÒST

973 648 157  
www.bossost.es/www  
ajuntament@bossost.org

### LES

973 648 007  
www.les.es  
info@les.es

### ARRES

973 641 819  
www.arres.ddl.net

### BAUSEN

973 647 024  
bausen.ddl.net

### CANEJAN

973 648 160  
www.canejan.org

### ES BÒRDES

973 640 939  
www.bordes.ddl.net

### VILAMÒS

973 640 739  
www.vilamos.es

## SERVEIS MÈDICS

### EMERGÈNCIES

112

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, **Vielha**) 973 640 004  
CAP (C/ Espitau, s/n, **Vielha**) 973 643 140  
Dispensari **Arties** 973 642 847  
Dispensari **Bossòst** 973 648 211  
Dispensaris **Les, Canejan, Bausen** 973 648 229  
Dispensari **Salardú** 973 645 818  
Dispensari **Arres** 973 642 694  
Dispensari **Es Bordes** 973 642 039

## FARMÀCIES

Farmàcia Palà (**Vielha**) 973 642 585  
Farmàcia Català (**Vielha**) 973 642 346  
Farmàcia Almansa (**Bossòst**) 973 648 219  
Farmàcia Almansa (**Les**) 973 647 244  
Farmàcia Palà (**Baqueira**) 973 644 462  
Farmaciola Palà (**Arties**) 973 644 346  
Farmaciola Català (**Salardú**) 973 644 225

## SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (**Vielha**) 973 357 285  
Pompiers d'Aran 973 640 080  
Guàrdia Civil (**Vielha**) 973 640 005  
Policia Nacional (**Les**): 973 648 014  
Centre d'allaus d'Aran: <http://lauegi.conselharan.org/>



AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: [aue@segre.com](mailto:aue@segre.com)



**La imatge més suggeridora de la Val d'Aran.** La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'increïble bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

## AGENDA

### Talher d'art en Naut Aran

**4 E 18 DE MARÇ.** Er Ajuntament de Naut Aran a prepausat diuèrses activitats culturals pendent aquestes setmanes entara mainadèra. En aquest sens, se tracte d'uns talhers d'art entà impulsar era creativitat e que s'haràn ena Bibliotèca de Salardú pendent aqueres dates de març.



[www.cudos-consultors.com](http://www.cudos-consultors.com)

Jurídic · Laboral · Fiscal · Comptable · Assegurances · Trànsit · Gestoria · Finques



Plaça Pau Casals, 6 pral.  
25600 BALAGUER  
T 973 45 05 55 F 973 45 08 09

Passeig de Ronda, 57 baixos  
25006 LLEIDA  
T 973 28 28 18 F 973 28 29 89

Av. Maladeta, 19 baixos  
25530 VIELHA  
T 973 64 32 32 F 973 64 32 32

Amb la col·laboració de

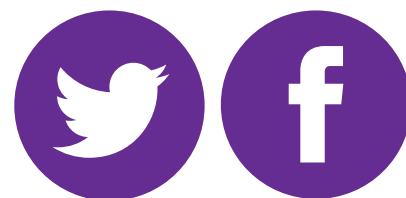
 Generalitat de Catalunya  
Departament de la Presidència



en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: [aue@segre.com](mailto:aue@segre.com).

# Xarxa

@aue\_aran



## Catinfo Aran@Cati\_Aran

«Es ans passen e tanben entàs publicacions com eth diccionari bilingüe Aranés-Anglés 17 ans en darrèr hège Ryan Furness @profefurness editat per @PagesEditors en 2006. Ara, dempús deth temps, cau digitalizar-lo e sustot ampliar-ne eth lexic.»

## Aran Notícies @arannoticies

«Era associacion Viles Termals de Catalunya visite Naut Aran»

## Veritat Historica sobre l'idioma valencià @VeritatLa

«En 1615 el Valle de Arán aún figura como parte del Reino de Aragón, así que eso de que el Valle de Arán siempre ha sido de Cataluña, no cuela.»

## Aran Notícies @arannoticies

«Bossòst tindrà una segona edició del Festival d'Arts Murals "Eth Grauèr"»

## visitvielha @visitvielha

«A pesar de sus orígenes románicos, la iglesia de Sant Estèue ha incorporado el legado artístico que dejaron los períodos gótico y barroco»

## Pròves en Baqueira

**Eth mes de hereuèr serà fòrça carregat a nivèu d'activitat competitiva en Baqueira Beet**

**HEREUÈR E MARÇ.** Baqueira Beret gaudirà des milhors competicions d'airau estatau ath long d'aguestes setmanes de hereuèr e març. En aquest sens, e dempús deth gran succès qu'auèc eth Freeride World Tour, eth complex aranés viuerà naues jornades d'emocion coma per exemple era 2ª fasa Movistar SBX/SX a on se citaràn es milhors especialistes de snowboard cross e esquí cross d'Espanha. Tanben i aurà Mushing o F. Jesús Serra.



## Teatre familiar en Vielha

**ENQUIATH 20 DE MAI.** Vielha torne a viuer un nau cicle de teatre en familia. En aquest sens, s'a estreat eth 21 de gèr damb er espectacle "Hai, la pescadora de somnis" mès i aurà d'audi eth 25 de hereuèr, 18 de març, 15 d'abriu e 20 de mai.

# autoescola pallars



**Aprovaràs ràpid, conduiràs segur!**

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4  
25530 (Lleida) · T:619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·  
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·  
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

[www.autoescolapallars.com](http://www.autoescolapallars.com)

# #Conselh

## S'aumenten es recorsi entath aranés en Aran

**EN UN COMPROMÍS DERA GENERALITAT DE CATALONHA EN QUE S'ESCENIFIQUÈC EN CONSELH GENERAU D'ARAN DAMB REPRESENTATS DES DUES INSTITUCIONS**

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Eth 20 de gèr auec lòc, ena sedença deth Conselh Generau d'Aran, era amassada dera Comission Bilaterau entre eth govèrn d'Aran e era Generalitat de Catalunya corresponenta a 2022, qu'a estat copresidida pera sindica d'Aran, Maria Vergés, e era conselheira de Presidència, Laura Vi-

lagra, ena qu'an participat tanben eth conselher d'Economia e Promocion Economica, Juan Antonio Serrano, eth conselher de Territori, Paisatge e Gestion ambientau, Francés Bruna, era conselheira de Coneishement e Innovacion, Angelina Cases, e eth conselher d'Espòrts e Governacion, Amador Marqués, atau coma d'au-

nauti cargues dera Generalitat. "Dempús de quauqui mes de negociacions damb era Generalitat, eth govèrn deth Conselh Generau d'Aran a artenhet eth compromís deth govèrn catalan entara melhora des recorsi tar aranés" afirmaue era sindica d'Aran, en tot híger que: "auem acordat qu'enguan eth Conselh Generau d'Aran receberà 200.000 euròs mès entar aranés e auem artenhet eth compromís dera Generalitat entà que, ath long d'aguest 2023, s'establiquen es mecanismes entà qu'eth Conselh pogue desvolopar es sues competències e se pogue barrar definitivament eth finançament de besonh". Atau madeish, era sindica d'Aran a volut "arregraïr aguest prumèr gest dera Generalitat que servis entà daurir de manèra definitiva era negociacion qu'auem de barrar aguest 2023 entà consolidar eth traspàs en matèria de lengua, quauquarren qu'auem reclamat tot aguest temps". D'auit acòrds as qu'a arribat aguesta Comission Bilaterau an estat era melhora des recorsi en matèria d'ordenacion deth territòri e urbanisme, qu'an de permèter melhorar eth servici tecnic de supòrt as municipis e que "ei tanben er inici des trabalhs entà arténher mès competències en aguesti ambits tà poder hèr front as rèptes coma eth der accés ar abitatge". S'a aprovat ua declaracion institucional conjunta entath aranés.



CONSELH GENERAU



CONSELH GENERAU

### Mès ahèrs tractadi ena amassada

S'a aprovat eth pagament des ajuts per valor de 30.000 euròs tàs esportistes aranés que formen part deth CETEI dera Val d'Aran, s'a ratificat eth convèni entre eth Departament de Salut e eth Conselh Generau, e s'a aprovat era incorporacion des recorsi deth traspàs de competències en airau d'emergències ath Hons de Finançament Incondicionat, pr'amor que, der 1 de gèr de 2023 ençà, era competència en matèria de gestion d'emergències pertanh exclusivament ath govèrn aranés.

## Se vò potenciar era viuenda

**DAMB UN PLAN D'ABITATGE ENTÀ CERCAR SOLUCIONS ARA PROBLEMATICA DERA VIUENDA EN TERRITÒRI**



CONSELH

**Imatge dera poblacion de Vielha damb er arriu Nere de hons**

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Eth govèrn deth Conselh Generau d'Aran a encomanat un estudi entà elaborar un Plan d'Abitatge adaptat as critèris deth Plan Sectoriau der Abitatge dera Generalitat de Catalunya, damb er objectiu de cercar solucions as problematiques que presente eth nòste territòri en aguest encastre.

"Era der abitatge ei ua qüestion que reclame de solucions urgentes deuant dera grèu situacion de manca de viuenda assequibla ena Val d'Aran" asseguraue era sindica d'Aran, Maria Vergés, en tot híger que: "resulte indispensable qu'eth Conselh Generau d'Aran pogue arténher mès competències, dotades coma cau, en aguest

àmbit que li permeten anar mès enlà de çò que pòt hèr ara, sense desbrembar que, atau e coma mèrque er article 137 der Estatut d'Autonomia de Catalunya, era competència exclusiva en matèria d'abitatge correspon ara Generalitat". S'amiarà a tèrme un triple trabalh: ua analisi dera situacion, identificant de manèra qualitativa e quantitativa es principaus problematiques e potencialitats; ua diagnòsi compartida dera situacion actua en territòri e en cada municipi, autan en relacion damb es problematiques coma en relacion as actuacions que s'amien a tèrme actuaument, e ua definicion des politiqes d'abitatge que se pòden desvolopar deth Conselh Generau d'Aran ençà.

### DEFENSA DER ARANÉS EN PARLAMENT

## Mès proteccion ara lengua

Era sindica d'Aran, Maria Vergés, defensèc a darreries deth mes de gèr en Plen deth Parlament de Catalunya era Iniciativa Legislativa presentada pera maxima institucion aranesa entara modificacion dera Lei 8/2022, deth 9 de junh, sus er emplec e aprenedissatge des lengües oficials en ensenhament non universitari, qu'elimine eth caractèr de lengua veiculara der aranés ena esçòla. Aguesta iniciativa, qu'a superat eth tramit deth debat ara totalitat a on s'an refusat es esmenes presentades per Vox e eth grop mixt, seguís ara eth tramit parlamentari entà èster aprobada enes pròplèu setmanes. En aguest sens, era Sindica demanèc que "volem qu'er aranés sigue equiparat ath catalan en recorsi e reconeishement".

### INSTITUCIONS

## Reconeishement der Estat

Era sindica d'Aran, Maria Vergés, acompanyada deth secretari generau tath Rèpte Demografic, Paco Boya, s'amassèc eth passat 19 de gèr en Madrid damb eth secretari d'Estat de Politica Territorial, Alfredo González entà tractar sus es possibilitats de reconeishement per part der Estat ara singularitat aranesa dempús d'auer-li trasladat aguesta voluntat deth govèrn aranés ara ministra. Atau madeish era sindica manifestèc que "cèrtaments eth nivèu de reconeishement politic e juridic que Catalunya mos a balhat a artenhut còtes fòrça nautes, era nòsta voluntat ei qu'aguest reconeishement pogue arribar tanben deth pròpri Estat Espanhòl, en tot tier en compde que volem desvolopar encara mès era nòsta autonomia".



CONSELH

25 ANYS D'EXPERIÈNCIA EN EL SECTOR

**COMPLEMENTS**  
..... TAR ABITATGE .....

Ctra. França, 23 - Nau 12 - 973 64 27 78 - 25530 VIELHA - www.complementsper.cat

Distribuidors oficials:

**QUICK-STEP**  
CREADORES DE SUELOS

**FESTOOL**  
HERRAMIENTAS PARA LOS MÁS EXIGENTES

**JOTUN**

**Nilfisk**

## Se vòlen més recorsi en torisme

**SE DEMANE ACTUALIZAR AGUESTA COMPETÈNCIA QUE DEMORE SENSE CAMBIAR-SE DES DER AN 1997 E QUE NON GENÈRE LÈU RECORSI ENTATH TERRITÒRI ENTÀ AMIAR POLITIQUES D'AGUEST AIRAU**

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Era sindica d'Aran, Maria Vergés, es conselhèrs de Torisme e Promocion Economica, Juan Antonio Serrano e Josep Canut, an mantengut ua trobada damb eth conselhèr d'Empresa e Trabalh dera Generalitat, Roger Torrent, damb qui an tractat diuersi ahèrs d'importància entara Val d'Aran, d'entre es que ne destaquen era revision e actualizacion deth traspàs en matèria de torisme e eth besonh qu'era Generalitat de Catalunya modifique era actuau normativa referenta as abitatges d'ús toristic entà facilitar er accès assequible ara viuenda autan tant tara joenessa coma entà trabalhadors en Aran qu'actuauments ei limitada per aguest tipe d'abitatges. "Auem trasladat ath conselhèr eth besonh d'actualizar era competència en matèria de torisme e promocion economica deth Conselh Generau d'Aran, que derive d'un convèni que non s'a actualizat ne revisat der an 1997 ençà, e que limite fòrça es recorsi que i podem dedicar e tanben er àmbit competenciau a on podem actuar" afirmaue era sindica d'Aran, en tot híger que: "aguest ei un més des punts dera Lei d'Aran que demoren sense desvolopar e qu'ei important qu'acabe de consolidar-se"



Un des moments dera amassada en FITUR



### SOCIETAT

## Se remassen 1986 èuros en concèrt de Gospel

Aguest concèrt, celebrat pendent eth Pònt dera Constitucion ena Glèisa de Mijaran, siguec organizat peth Conselh Generau d'Aran, er Ajuntament de Vielha e Mijaran e era AECC ena Val d'Aran dera man dera associacion Aran Teatre. Era totalitat des ingressi requectadi dera venda d'entrades a anat destinada ara Associacion Contra eth Càncer ena Val d'Aran, entara sensibilizacion, prevencion e investigacion deth càncer e en tot afavorir es campanhes e actuacions qu'era AECC amie a tèrme en Aran.

**ES SÒS DESTINADI VAN INTEGRAMENTS A BENEFICI DERA ASSOCIACION CONTRA ETH CÀNCER ENA VAL D'ARAN**

Eth Conselh Generau d'Aran collabòre a traùes de d'auto convènis damb era Associacion coma damb es colònies de Salardú d'ostieu.



# JO CROMPI EN ARAN ...E TU?



Consumís Val d'Aran

  
VAL D'ARAN  
Era essència des Pirenèus



Conselh Generau d'Aran

[www.visitvaldaran.com](http://www.visitvaldaran.com)

      #Val\_daran

## **QUAN CROMPAM EN COMÈRÇ LOCAU, CROMPAM QUALITAT E SOSTENIBILITAT.**

Des deth Conselh Generau d'Aran e Romero Polo volem fomentar es productes de comèrç locau, pr'amor non an auut de recórrer milers de kilomètres enquia arribar a casa nòsta. Son **molt mès sostenibles** ja que se redusís era contaminacion generada peth transpòrt e se **disminuissen es residus** de besonh tà empaquetar e trasladar es productes.

**Quan dam supòrt ad aquest comsum, damb supòrt ath nòste territòri e cream lòcs de trabalh. Pr'amor darrèr de cada comèrç i a un gran equip de persones.**

**Romero Polo**

# #Vielha e Mijaran

www.vielha-mijaran.org

## Vielha met a disposicion terrenes tà viuenda sociau

**ER EQUIP DE GOVÈRN MUNICIPAL S'A AMASSAT DAMB PROMOTORES ENTÀ PODER AUFRIR SOLÈR URBAN ENTÀ FACILITAR ETH BASTIMENT D'ABITATGE SOCIAU**

TÈXTE: **MANU MOGA**

Vielha e Mijaran trabalhe deuant dera manca de viuenda accesibla que i a aué dia en municipi. En aguest sens, er equip de govèrn met a disposicion d'Incasòl (Institut Català del Sòl, entitat creada pera Generalitat de Catalunya entà gestionar totes es matèries d'urbanisme que son competència dera Generalitat) e de promotores privades, terrenes municipaus entath bastiment de viuenda sociau.

D'aguesta manèra, er equip de govèrn s'a amassat damb promotores privades entà poder auançar ena generacion d'abitatge sociau (loguèr e/o de croma), que pogue perméter as vesins e trebalhadors poder accedir a un abitatge digne. "Era aufèrta actuau ei fòrça redusida e era que i a compde damb uns prèzi inassequibles entara màger part dera gent", comente eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano.

Des der Ajuntament de Vielha e Mijaran existís un compromís fèrm per milhorar aguesta problematica, e pendent es darrèri ans s'an aprovat mesures qu'ajuden a mantier un parc estable de viuendes de loguèr, en tot incidir ena regulacion des abitatges d'usatge toristic e es larèrs compartidi. Actuaument, Vielha e Mijaran compde damb lèu 300 licències d'abitatges d'us toristic, çò que supause un 20% des que i a ena Val d'Aran.

En aguesti moments er equip de govèrn ei en tramits de realizar ua prepausa de modificacion en Urbanisme entà qu'eth solèr d'usatge hotelèr se pogue destinar ath bastiment de viuenda sociau e ampliar es solars disponibles en municipi.



Vielha e Mijaran a un compromís fèrm tà milhorar era viuenda digna

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

### SUBVENCION

## Vielha e Mijaran renauirà er enlumenat public des 13 pòbles

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran renauirà er enlumenat des 13 pòbles deth municipi gràcies a ua subvencion d'1.016.519,76€ des hons Next Generation dera Union Europèa. Damb aguesta inversion se garantís un estauvi en consum annau d'electricitat deth 52% en municipi, en tot substituir 2.494 punts de lum existents per uns de tecnologia LED e 45 quadres electricos que se trapen en un estat maumerenc. "Èm fòrça satisfets peth trebalh realizat e per auer arthenhut aguesta subvencion que mos permeterà dispausar d'un estauvi energetic deth 52%, en tot milhorar, ath madeish temps, er enlumenat de toti es pòbles deth municipi", comente eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano. Eth projècte entièr a un pressupòst totau d'1.213.021€.

**SE GARANTÍS UN ESTAVI EN CONSUM ANNAU D'ELECTRICITAT DETH 52% EN MUNICIPI, EN TOT SUBSTITUIR 2.494 PUNTS DE LUM EXISTENTS PER UNS DE TECNOLOGIA LED E 45 QUADRES ELECTRICS**



AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN



**URBANISME**

## Reaprobacion plaques solares

Eth plen der Ajuntament de Vielha e Mijaran reaprovèc iniciaument era modificacion des Normes Subsidiàries e Complementàries de Planejament dera Val d'Aran entà installar plaques solares. En darrèr plen, s'includiren es modificacions qu'era Comission d'Auviatge deth Conselh Generau d'Aran hec ara prumèra prepausa aprovada en 2022 peth consistòri. Siguec aprovada damb es vòts a favor d'Unitat d'Aran e Convergència Aranesa e era abstencion d'Aran-Amassa.



AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

**RECONEISHEMENT**

## Liurament de quadres as bailes

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a amiat a tèrme un acte solemne en quau s'a liurat as bailes e familhars d'aguesta darrèra epòca democratica, un quadre damb era relacion des bailes qu'a auut era vila de Vielha a compdar der an 1809 enquia aué. Eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano, siguec er encargat de liurar es quadres, en tot remercar tanben eth papèr centrau qu'an auut es còssos de totes es legislatures.

# ER AJUNTAMENT RESPON

## Nueva Plaza des Comets

**JUAN ANTONIO SERRANO**  
BAILE DE VIELHA E MIJARAN



El equipo de gobierno de Vielha e Mijaran lleva a cabo desde hace años una mejora constante del estado de las calles del municipio. Una de las prioridades, precisamente, es tener los espacios públicos en las mejores condiciones. De ahí que hayamos ido arreglando diferentes calles, como las adyacentes a la calle Mayor o el proyecto de reforma de las aceras, con un total de siete puntos de actuación que ha mejorado notablemente su imagen. Pues bien, uno de nuestros próximos proyectos, que verá la luz próximamente, es la conversión de la calle des Comets (Eth Solan) en una nueva plaza. Una actuación necesaria en esta zona de Vielha, ya que ahora mismo no existe ninguna plaza cerca. Con esta reurbanización este lugar ganará más espacio y ganará en equipamientos, ya que contará con un parque infantil, para que los más pequeños puedan jugar, así como una zona de descanso con bancos, ideal para las familias. Además, es una gran oportunidad para revitalizar la economía en este barrio, ya que cabría la posibilidad de que se abran nuevos establecimientos comerciales o de restauración. La zona de Eth Solan, además, ya destaca con un amplio complejo de instalaciones deportivas (Palai de Gèu, Palai d'Espòrts, pista de frontennis, Skate Park) que permite que sea una de las zonas de Vielha que más vida genere, así como un bonito paseo fluvial al lado del río Garona que arreglamos hace unos años, ideal para pasear, en una zona soleada.

**EQUIPAMENTS**

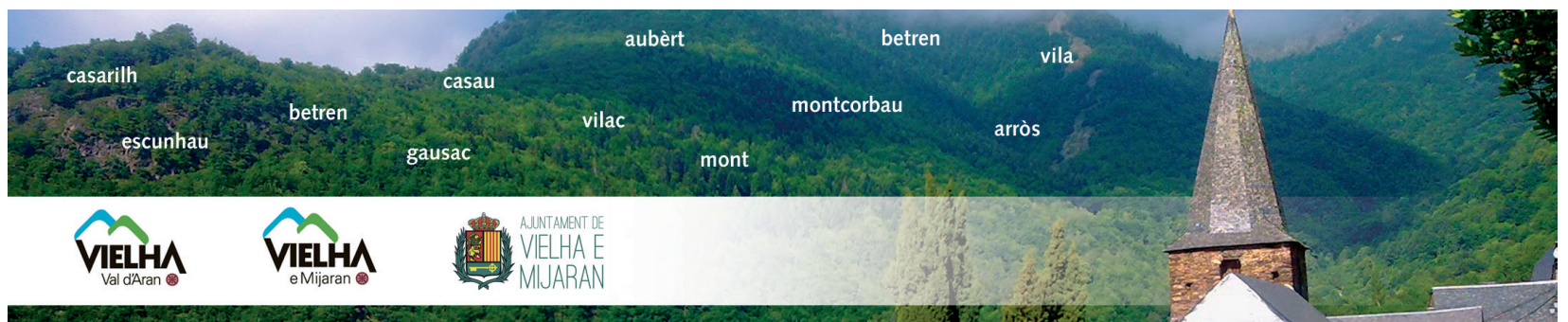
## Milhora deth pati infantil dera Escòla Garona

Er equip de govèrn de Vielha e Mijaran a realizat un seguit de prètzhèts de milhora deth pati infantil dera Escòla Garona, a demana deth professorat deth centre. Per un costat, s'a amiat a tèrme trabalhs de manteneiment: sanejament e milhora deth mur d'hormigon, cambi der espaci de sable entà jugar, milhora deth sistèma de canaus d'aigua (pr'amor que i auie filtracions d'aigua, agreujat peth pes dera nhèu) e repintat deth barrament metallic exterior. D'aute biais, tanben se subministre eth pati damb nau jòcs infantils: dues codines de husta e un rocòdrom. Eth conjunt d'aguestes accions a comptat damb un pressupòst finau de 15.810,44 €.



AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

**A DEMANA DETH PROFESSORAT DERA ESCÒLA GARONA, S'A EXECUTAT AGUEST PROJÈCTE ENTÀ ADAPTAR ETH PATI ATH PROJÈCTE PEDAGOGIC QU'ARA MADEISH S'IMPLANTE ENA EDUCACION INFANTILA**





CONSELH GENEALU D'ARAN

## CULTURA

### Milhores ena glèisa dera Purificacion

Eth Conselh Generau d'Aran a començat a plaçar 'abat-sons' en campanau de Bossòst entà protegir er interior de diuersi elements que poguen mauméter er estat de conservacion dera tor romanica, per miei d'aguesti dispositius de husta. Aguesta actuacion se produsís dempús dera restauracion deth campanau (s. XI-XII) efectuada entre eth Conselh, era Generalitat, eth consistòri e eth Bisbat d'Urgelh.

## Bona acuelhuda deth hestau "Eth Grauèr"

### ES VESINS MÒSTREN ERA SUA SATISFACCION PETH CAMBI D'IMATGE DE DIUÈRSAS PERSIANES E FAÇADES ENA POBLACION

TÈXTE: ÀLVAR ORDÓÑEZ

Deth 26 e 29 de gèr, sèt artistes d'art murau damb fòrça prestigi nacionau an pintat es persianes baishades en Passeg deth Grauèr, era principau avenguda comerciau de Bossòst, entà transformar era imatge deth pòble. Aguesta actuacion vò èster ua apòsta per art a trauès deth concèpte de musèu a cèu dubèrt, entà dignificar aguesti espacis damb pentures que seguiràn era tematica des animaues e plantes autoctònes dera Val d'Aran.

Des deth consistòri expliquen que eth Hestau 'Eth Grauèr' de Bossòst vò promòir eth valor incalculable dera fauna e flòra deth nòste territòri e, ath delà, profitant era proximitat d'Aran Park, aguest projecte vò èster un ligam damb aguest espaci, damb er objectiu qu'es visitants deth parc contunhen era sua visita toristica en Bossòst. Ei organizat peth Conselh Generau d'Aran e er Ajuntament de Bossòst e d'autres enterpreses.

## ER AJUNTAMENT RESPON

### Art murau

AMADOR MARQUÉS  
BAILE DE BOSSÒST



Ua des linhas que se deriven deth Plan deth Comèrç de Bossòst ei era promocion d'accions que poguen combàter er efècte dera persiana barrada, que demore atau per diuersi motius. Abantes cau díder qu'ua bona part des comèrci locals an hèt es deuers e aué aufrissen ua ofèrta variada e qualitativa que fidelize eth client, pr'amor qu'aguest tròbe agradiua era sua visita entath municipi per miei d'aguesta experiéncia, aluenhada dera concentracion des grani centres comerciaus, en un entorn de vilatge de montanha. Per açò, er hestivau d'arts muraus Eth Grauèr se centre en aguest gran èish vertebrador deth municipi entà hèr mès agradiua aguesta visita, per miei des creacions tanplan polides, centrades en tematiques de fauna e natura, qu'an dat forma es sòns autors artistes per miei d'aguesta prumèra edicion. Bossòst a vengut atau eth prumèr municipi aranés en acuelher ua iniciativa d'aguestes caracteristiques, organizada per Ajuntament e eth Conselh Generau. Er hestivau a compdat damb ua plan bona acuelhuda per part des vesins e vesies, a despiech deth temps heired qu'a hèt pendent aguesti dies de gèr, hèt que, ath viatge, li a balhat un aspècte entranhable e diferent mentre qu'a permetut dar vida ath pòble pendent era sason que dilhèu ei era mès hloisha ath long der an toristic. Per açò madeish, ja trabalham en ua pròplèu edicion, entà ampliar era mòstra permanenta de creacions.



Ua des façades dejà pintades en Bossòst damb ua marmòta

ÀLVAR ORDÓÑEZ



Ajuntament  
de Bossòst



# #Naut Aran

## S'ampliarà era escòla Ruda

EN UA ACCION QU'AMIE A TÈRME ER AJUNTAMENT DE NAUT ARAN PER VALOR DE 517.000 ÈUROS PR'AMOR DETH NOMBRE D'ESCOLANS



AJUNTAMENT DE NAUT ARAN

Ena imatge era escòla Ruda de Salarú actuaument

TÈXTE: AJUNTAMENT DE NAUT ARAN

Er Ajuntament de Naut Aran ampliarà era escòla Ruda de Salarú pendent era pròplèu primauera en un projècte que contemplèc des deth mes d'abriu de 2021. En aquest sens, cau rebrembar qu'eth consistòri inicièc es tramits entà ampliar era superfícia dera escòla Ruda de Salarú pr'amor der increment d'escolans qu'auèc eth centre pendent aqueth cors en plea crisi deth coronavirus. En aquest sens, er ajuntament a volut realizar un gran ampliament entà que tant es pairs e mairs, professors e escolans deth centre poguen gaudir dera educacion damb era major qualitat possible. Desafortunadament, e per ahèrs legislatius deth Departament

d'Educacion dera Generalitat de Catalonha, s'a auut de redefinir eth projècte entà que pogue adaptar-se ara totalitat ara norma actua en contra des principaus idèes deth consistòri.

Actuauments, eth pressupòst ascendirie a un totau de 517.000 èuros en ua accion que s'inclodirie era creacion d'un ascensor, accèssi independenti entà totes es classes, dues aules mès e dus passadissi de 2,5-3 mètres entà amiar a tèrme activitats poliesportiuas. Dera madeisha forma, en aquesta naua part der equipament educacional s'installarie ua caudèra de pelets Se licitarà damb ua previsiion d'inici d'òbres entre es mesi d'abriu e mai d'aquest madeish an.

### CULTURA

## Dusau prèmi de pintura

Dempús deth succès dera anteriora edicion a on i auèc mès de 800 inscrits de tot eth mon, er Ajuntament de Naut Aran a decidit hèr era dusau edicion deth prèmi de pintura Naut Aran-Baqueira. Aquest eveniment auèc ua grana repercussion internacionau, en tot aparèisher enes mejans nacionaus deth grop Mediaset en sòn portau web damb un gran impacte entre toti es usatgèrs dera pagina. En aquest sens, se mantieràn es dotacions economicas entath primèr e dusau classificat que seràn de 6.000 e 3.000 èuros respectivaments mès, coma nauetat, es menors de 18 ans auràn tanben dus prèmis que seràn de 500 èuros entath primèr classificat e 300 èuros entath dusau classificat. Era tematica serà era nhèu en Naut Aran.

### DISTINCION PUEBLOS MÁS BONITOS DE ESPAÑA

## Arties e Garòs potenciadi

Aguesta distincion a estat remassada pera baïssa d'Arties e Garòs, Lina Fanlo, e pera representanta deth pòble de Garòs, Maria Angels Ordax, qu'an mostrat ua grana satisfaccion en acte de liurament deth diplòma que confirme era sua entrada en aquest prestigiós cercle exclusiu de sonque 111 pòbles. Eth trabalh de fòrça ans per part des vesins d'aguesti dus iconics lòcs s'a vist recompensat e gràcies ar impuls des representantes elegides s'a pogut a artèner aguesta naua certificacion. Sus açò, era baïssa d'Arties e Garòs, Lina Fanlo, destaque que "es nòsti pòbles van en ua grana direccion des de hè dejà fòrça ans. Eth nòste objectiu a estat principauments eth d'auer es nòsti espacis çò de mès de polidi possibles".

AJUNTAMENT DE NAUT ARAN



arties

baqueira

gessa

salarú

unha

bagergue

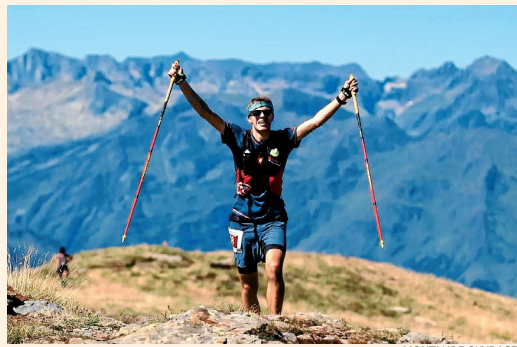
garòs

montgarri

tredòs



Ajuntament  
NAUT ARAN



MONTLUDE SKYRACE

## ESPÒRTS

### Eth 19 d'agost, naua edicion dera Montludde Skyrace

Eth pròplèu 19 d'agost ei era jornada es-cuelhuda pera organizacion entà celebrar ua naua edicion dera pròva de trail de montanha Montludde Skyrace. Un eveniment que compe damb Les coma scenari principau, damb dues distàncies: 10 kms (Montludde Trail) e 32 kms (Montludde Skyrace).

## Amassada dera Associació de Viles Termals de Catalunya

### S'AN PRESENTAT ES BENEFICIS DERA BALNEOTERÀPIA ENA COVID PERSISTENTA

TÈXTE: MANU MOGA

Es dies 9 e 10 de hereuèr, Les a acuelhut era amassada dera Associació de Viles Termals de Catalunya. Ei eth primèr viatge qu'aguesta associacion s'amasse en Aran. S'an presentat es resultats d'un estudi realizat per Institut der Hospital del Mar damb era associacion sus es beneficis dera balneoteràpia ena Covid persistenta. Atau madeish, era associacion a estat admetuda ena European Historic Thermal Towns Association, a on ja i hèn part ciutats coma Spa, Baden o Budapest. Ena amassada i sigueren presents embres deth patronat de torisme Pyrenees31 (Comminges).



AJUNTAMENT DE LES

**LES**  
DISSABTE 18 HEREUÈR  
**HÈSTA DE MAGRÀS**  
PROGRAMA  
19:00 PASSEJADA DE MAGRÀS  
PASSEJADA E CREMA DE MAGRÀS PETH PÒBLE  
21:30 SOPAR POPULAR  
SOPAR POPULAR AUFRIT PERA ESCÒLA OSTALARIA DE LES ENA SALA POLIVALENTA  
00:00 BALH DE NET  
BALH DE NET DAMB ERA ORQUESTA MEDITERRÀNEA, SESION DJ DAMB DJ BIRD E CONCURS DE DISFRACI

COMISSIÒN HÈSTES DE LES

## EVENTIMENTS

### Hèsta de Magràs

Aguest dissabte 18 de hereuèr, es vesins de Les celèbren era Hèsta de Magràs damb ua serada plia d'activitats entà tot tipe de publics. Entàs 19 ores, comence era hèsta damb era passejada de Magràs pes carrèrs deth pòble qu'acabe damb era sua crèma. Entàs 21:30 contunhe era hèsta damb un sopar popular aufrut pera Escòla d'Ostalaria de Les-Val d'Aran ena sala polivalenta. E, entà acabar, ena miejanet i aurà eth balh de net damb era orquèsta Mediterrànea, session de Dj damb DJ Bird, en tot gaudir damb un concurs de disfrassi, damb prèmias as milhòrs dessenh.

UNA NAUA PLATAFORMA DAMB SERVICIS DE PROXIMITAT  
**VIU ERA INFORMACION Km 0**

**AUÉ TV**

www.aue.cat

f aue tv

@aue tv

MOS APROPAM MÈS A TU

SEGUIS-MOS EN TÓN MOBIL, TAULETA O ORDENADOR



# #Actualitat

## Succès aranés ena Marxa Beret

**MARTA CÉSTER GUANHÈC ENA DISTÀNCIA DE 42 KMS E NAIÀ GONZÁLEZ ENA DE 10 KMS, ENA 43AU EDICION D'AGUESTA PRÒVA QU'ACUELHEC MÈS DE 700 PARTICIPAIRE ARRIBADI DE DESPARIÈRS ENDRETS D'EURÒPA**

TEXT: **MANU MOGA**

Era 43au edicion dera Marxa Beret se celebrèc eth passat 5 de hereuèr damb ues condicions meteorologiquas fòrça bones en Plan de Beret. Er eveniment se podec desvolopar en Beret, Òrri, Montgarri e direccion Marimanha.

Coma cada an, era gessuda en massa de lèu 700 participants siguec espectaculara, deishant-mos ua imatge entath rebrembe, damb es esportistes d'elit ena zòna de dauant damb fòrça ganades de pujar ath pòdi.

Es esportistes aranesi an tornat a èster grani protagonistes d'aguest classic der espòrt locau, damb era obtencion d'un totau de tres pòdis enes desparièrs distàncies abituaus. Per un costat, Marta Céster tornèc a ganhar ena distància de 42 kms damb un temps de 2 ores e 20 minutes. Ena categoria masculina, era victòria siguec entà Lander Martin. Era dusau victòria aranesa l'artenhèc era hondista, Naia González, ena distància de 10 kms damb un temps de 31 minutes e 9 segons. Ena categoria masculina eth guanhador siguec Guim Gabarró. Ath delà, i auec un tresau pòdi aranés. Pablo Moreno finalizèc ena dusau posicion ena distància de 21 kms damb 1 ora e 26 minutes.



**Mès de 700 corredors participèren ena 43au Marxa Beret**

FOTOTUR



AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

### EFEMERIDE

## Exposicion des 40 ans deth diari Segre

Era Bibliotèca Generau de Vielha acuelhèc era exposicion "40 anys informant" deth diari Segre. Eth baile der Ajuntament de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serano, assistic damb part der equip de govèrn d'Aran, ara inauguracion dera exposicion "SEGRE, 40 anys informant", plaçada ena Bibliotèca Generau de Vielha. Aguesta exposicion itineranta mòstre un recuelh des principaus portades deth diari Segre restacades damb

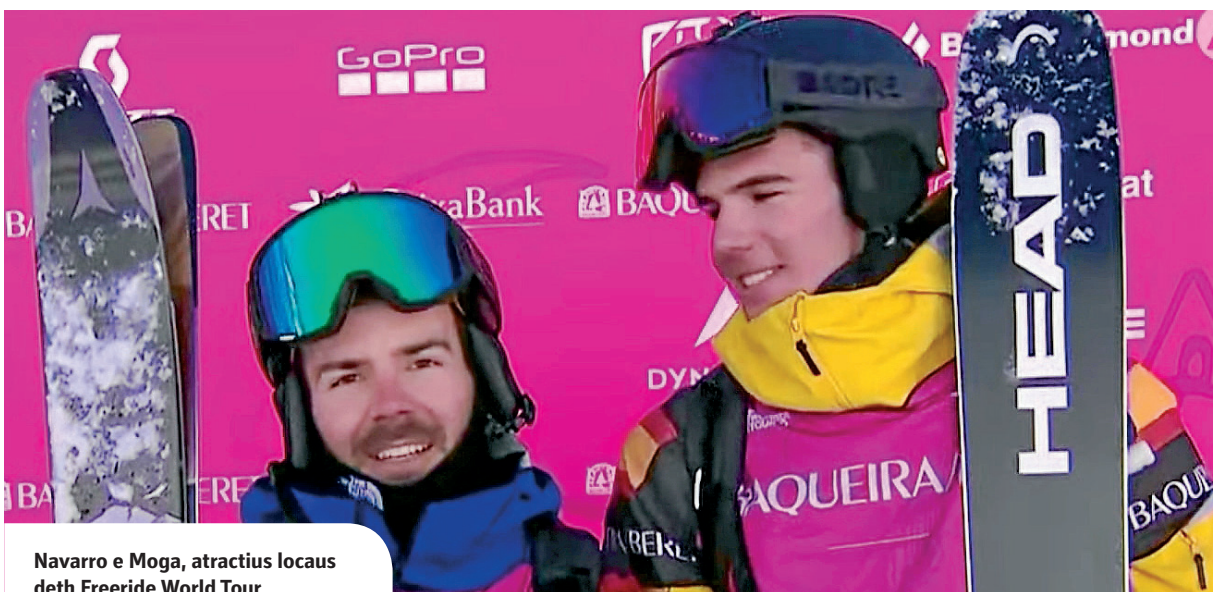
**ERA EXPOSICION RECUELH ES PRINCIPAUS PORTADES RESTACADES DAMB ERA VAL D'ARAN A COMPDAR DE 1982**

era Val d'Aran a compdar de 1982. Ena inauguracion i siguèren presenti eth president deth grup Segre, Robert Serentill, eth director deth diari Segre, Santiago Costa e eth director de Lleida TV, Óscar Fernández.

# #Actualitat

## Baqueira torne a acuelher eth melhor freeride

PER DUSAU AN CONSECUTIU, BAQUEIRA-BERET AMASSE ERA PRÒVA INICIAU DETH FREERIDE WORLD TOUR, DAMB DUS RIDERS ARANESI: ABEL MOGA, 7AU POSICION E AYMAR NAVARRO, 10AU



Navarro e Moga, atractius locals deth Freeride World Tour

FREERIDE WORLD TOUR

TÈXTE: MANU MOGA

Grana dimenjada esportiu era que se viueth passat 29 de gèr en Baqueira-Beret damb era celebracion dera pròva deth Freeride World Tour, qu'a encetat eth campionat d'aguesta modalitat en 2023. Per dusau an consecutiu, era estacion d'esquí aranesa a acuelhut era pròva inaugurau d'aguesta competicion internacionau, ena que i a auut era preséncia des melhors riders mondiaus e, ena que i a auut preséncia locau.

Es riders aranesi, Abel Moga e Aymar Navarro an estat es granes atraccions dera competicion. Moga a finalizat 7au e Navarro 10au. Aguest darrèr, ath delà, comunicuèc que se retire deth mon profesionau d'aguesta modalitat esportiu dempús de fòrça ans coma un des grani referents e un des grani impulsors de qu'aguesta competicion age aterrat ena Val d'Aran.

Era victòria, ena principau pròva, siguec entath rider australian, Max Palm, que ja guanhèc en 2022.

Ath delà, tanben cau remarcar que pendent era madeisha jornada tanben se celebrèc eth Freeride World Tour Junior ena que i auec ua nauta participacion de riders aranesi.

### EQUIPAMENTS

#### Reforma dera sala sociu de Betren

Era Entitat Municipau Descentralizada de Betren a finalizat era reforma integrau dera sala sociu. S'a equipat eth locau damb enlumenat LED entà garantir un estauvi energetic, s'a apariat eth solèr, s'an milhorat es servicis basics damb un nau lavabo adaptat ena planta baisha e un ena prumèra planta. Era darrèra accion a estat bastir ua rampa d'accès ena entrada.

### CULTURA

#### Presentat un libre sus Josep Sandaran

Eth Conselh Generau d'Aran acuelhèc era presentacion deth libre "Josep Sandaran Bacaria, Un aranés en Barcelona, defensor dera Val d'Aran e dera sua lengua". Er acte compdèc damb era preséncia dera familia de Sandaran. Aguest acte barre es actes deth 80 aniversari dera mòrt d'aguest escrivan aranés.

### NAUES TECNOLOGIES

#### Prèmi per aranés enes hilats sociaux

Eth president dera Generalitat de Catalunya, Pere Aragonés, autregèc en Tolosa as alumnes der INS d'Aran que hèn #influaran e TikAranTok, eth 1èr prèmi peth foment enes hilats sociaux der aranés. En marc deth concurs juvenil entà projectes enes hilats sociaux de foment des lengües catalana e occitana ena Euroregion. Eth prèmi tanben comportau ua dotacion economica de 1.150€.



RAMON BOADELLA

### POLITICA

#### Maria Vergés, candidata a sindica per UA

Era Assemblada Generau d'Unitat d'Aran a escuelhut a Maria Vergés coma candidata ara sindicatura d'Aran tàs pròplèu eleccions deth mes de mai. Vergés, qu'ei era actua syndica, a manifestat que "actuaument, era d'UA ei unica opcion politica d'Aran damb un projecte clar e era solvència e capacitat de gestion de besonh, demostradi pendent fòrça temps".

## INFLUARAN E TIKARANTOK\_

### Un grop de joeni comprometudi damb era defensa der aranés

TÈXTE: **ÀLVAR ORDOÑEZ**

Influaran e Tikarantok\_ ei ua plataforma creada pero 8 joeni de 17 ans der Institut d'Aran que cèrque promòir a toti es nivèus er aranés, sustot enfocat entàs adolescents. Pr'amor d'açò era sua preséncia ei fòrça destacada enes hilats socials de Instagram e TikTok a on dejà an 1258 e 884 seguidors respectivamente. En aguest sens, era sua creacion ven arraitz d'ua enquèsta amiada a tèrme peth Conselh Generau d'Aran e a on s'indicaue qu'er usatge dera nòsta lengua se trapau lèu enes pitjors indicadors dera istòria a nivèu social. Per aguest motiu, se decidic d'amiar a tèrme aguest projècte damb ua molt bona acceptacion per part des diuersi usatgèrs d'aguestes plataformes tecnologiques e de fòrça vesins. Segontes es promotors d'aguesta iniciativa "es professors an autut molta implicacion des deth prumèr moment en aguesta aventura. En part, er èxit ei gràcies ada eri e eres, perquè es vidèos a on gessen agraden fòrça e son es pròpris seguidors que mo'n demanen mès. Des d'aciú les volem arregraïr que mos ajuden tant." Ath delà, sus era situacion actuau der aranés, es membres de Influaran e Tikarantok\_ afirman que "aué dia ei complicat perquè non s'emplegue guaire socialment. Damb era majoria d'amics hèm a servir eth castelhan entà relacionar-mos. Nosati ara sajam de cambiar e hèr a servir mès era nòsta lengua entre nosati." Es joeni de Influaran e Tikarantok\_ an arcebut dies endarrèr un prèmi en Tolosa en Concors Juvenil entà projèctes enes hilats socials de foment des lengües catalana e occitana dera Euroregion, en modalitat collectiu. Un succès que les anime a seguir.



LOURDES ESPAÑA



LOURDES ESPAÑA

#### AN DE FONDACION

noveme 2022

#### FONDADORS

GROP DE JOENI

#### COORDINADORA

LOURDES ESPAÑA

#### LOCALIZACION

ARAN

#### EQUIPA

Influaran e Tikarantok\_ ei compausat per Alex Alonso, Ainara Barreto, Marc Hernández, Noa López, Ana Martimpé, Jan Moga, Ariadna Pedarròs, Haizea Pereira e Lourdes España qu'ei era profesora d'aranés e actuau directora d'aguest projècte de difusion, proteccion e promocion der aranés

**INFLUARAN E TIKARANTOK\_ AN RECEBUT SETMANES ENDARRÈR UN PRÈMI EN TOLOSA PETH SÒN PROJÈCTE DE PROMOCION E DIFUSION DER ARANÉS**

## «Volem promòir er aranés entre es joeni»

**Com neish Influaran?** Coma un projècte der Institut d' Aran entà trabalhar er aranés enes hilats socials de manèra pedagoga.

**Damb quin prètzhèt neish?** Promocionar er aranés enes hilats socials e conscienciar as joeni qu' era nòsta lengua tanben a cabuda.

**Quan vedetz que Influaran dèishe d'èster un projècte d'escòla e passe a èster ua realitat en carrèr?** A mesura qu'era gent de totes es edats mos a anat seguint e mos envien comentaris fòrça positius e mos animen a seguir endauant.

**Quin ei eth supòrt des des institucions?** Peth moment non auem cap tipe de supòrt.

**Comenceretz en Instagram e ara tanben i ètz en TikTok, non?** Non, comencèrem enes dues plataformes ath madeish viatge e les escuelhèrem perqué son es mès seguides pes joeni, qu' ei eth public ath que volíem arribar.

**Quin ei er aspècte mès gratificant de hèr Influaran?** Veir com eth trabalh realizat ei seguit per molta gent e es comentaris tan polidi que mos hèn arribar.



LOURDES ESPAÑA

## INFLUARAN ENTREVISTA

TÈXTE: ÀLVAR ORDÓÑEZ

Es joeni de Influaran e Tikarantok\_ ei compausat per 8 estudiants de 17 ans der Institut d' Aran e coordinadi pera professora d' aranés, Lourdes España e se definissen coma ua equipa, innovadors, dinamics e influenciadors. Eth sòn prètzhèt ei eth de dar a conèisher entre es joeni era nòsta lengua.

**E era pitjor causa?** Pes tardes, en casa auem d' acabar eth trabalh.

**Pensatz que Influaran a arribat entà quedar-se?** òc, pensam qu' auem daurit un camin que non pòt pas arturar-se e a de seguir endauant

**Credetz qu'es joeni non an conscienciacion sus era importància d' emplegar era nòsta**

**lengua?** Depen, era gent dera nòsta generacion òc qu' ei conscienciada, tot e que non la hèm a servir, mès es escolans dera ESO pensam que non guaire.

**En quines idèes pensatz de cara ath futur?** Vam setmana a setmana, non pensam mès enlà. Era idèa ei seguir treballant e creant contengut entre-tengut e divertit.

**ARANOIL**

Distribución de gasóleo a domicilio

973 644 644  
www.aranoil.com

